

Odchod Pohanky rozvířil situaci v ČSSD

Praha (sar) – Ve středu ve tři hodiny ráno oznámil sociálnědemokratický poslanec Michal Pohanka, že odchází ze strany i z poslaneckého klubu. Nadále hodlá vystupovat jako nezávislý poslanec. Tato šokující zpráva pět měsíců po parlamentních volbách může znamenat narušení vyrovnaného poměru sil mezi levicí a pravicí a sníží také šance Jiřího Paroubka na sestavení vlastní vlády.

Pohanka ve svém oznámení uvedl, že ho k odchodu vyzval před několika dny předseda poslaneckého klubu ČSSD Michal Hašek na základě reportáže odvysílané televizí Nova minulý týden v pondělí. Hašek obvinění kategoricky odmítá. V reportáži se totiž Pohankovo jméno objevilo v souvislosti se zpronevěrou peněz z evropských fondů. Obviněný budišovský starosta Ladislav Pěta označil Pohanku jako svůj kontakt na vysokou politiku. Vedení ČSSD se pak dohodlo na tom, že pokud policie Pohanku skutečně obviní z účasti na korupční aféře, bude hlasovat o jeho vyloučení ze stra-

ny. Toto rozhodnutí Pohankovi ve středu oznámil Hašek. Jako další důvod svého odchodu ze strany a poslaneckého klubu Pohanka uvedl to, že by musel odstoupit na základě principu předpokládané viny, který dle svých slov považuje za nedemokratický a navíc nikdy nebyl součástí žádného dokumentu ČSSD.

Šéf ČSSD Jiří Paroubek přesto doufá, že se mu Pohanku podaří ve straně udržet. Sociální demokraté chtějí, aby jim Pohanka své jednání vysvětlil osobně, ten ale ve středu nebyl k zastížení. Neúčastnil se ani jednání Sněmovny, nebral telefony a v rozhovoru pro server aktualne.cz uvedl, že se skrýl na neznámém místě.

Podle nejnovějších informací na Pohanku vyvíjely nátlak bezpečnostní složky na příkaz ODS, což prohlásil na mimořádné tiskové konferenci Jiří Paroubek. Pohanka, který stále komunikuje jen se serverem aktualne.cz, takové tvrzení odmítá a ze svého odchodu viní pouze ČSSD.

SÁRKA BLÁHOVÁ

Pohanka je zkrátka u všeho.

Foto Václav Stárek

Výsledky 2. kola senátních voleb rozhodnou o budoucí vládě

Praha (hr) – Poté, co vláda Mirka Topolánka na zasedání Sněmovny nezískala důvěru a 11. října podala demisi, zahájil prezident Klaus sérii jednání o nové vládě. Ve dnech 13. až 24. října přijal všech pět politických stran zastoupených v Poslanecké sněmovně. Výsledkem rozho- vorů prezidenta s jejich představiteli by mělo být stabilní řešení. „To znamená buď dohoda o vládnutí, anebo eventuální dohoda o nevládnutí, tedy dohoda na téma, jak co nejrychleji dospět k předčasným volbám,“ řekl Václav Klaus.

Žádná politická strana, mimo sociálních demokratů, možnost předčasných voleb nevyloučila, zejména ODS a Zelení se ji snaží co nejrychleji uskutečnit tak, aby volby proběhly na jaře příštího roku. Předčasné volby naopak výrazně odmítá ČSSD, která prezidentovi předložila celkem čtyři návrhy řešení vládní krize: 1. vytvoření velké koalice, 2. vládu ČSSD, KDU-ČSL a Strany zelených, 3. úřednickou vládu a 4. menšinovou vládu ČSSD s podporou komunistů. Kromě varianty velké koalice však sociální demokraté pravděpodobně narazí na nechuť politických stran tolerovat vládu založenou na podpoře komunistů. V momentě, kdy jsou poměry sil pravice a levice v Poslanecké sněmovně vyrovnané, hraje roli každý hlas. A předseda sociálních demokratů Jiří Paroubek si po včerejším vystoupení Michala Pohanky ze strany nemůže být jistý ani 100 hlasy.

Prezident nicméně oznámil, že nehodlá jmenovat vládu, jejíž existence by byla závislá na jednom „přeběhlém“ 101. poslanci z opačného politického spektra, ale hledá politickou dohodu mezi politickými stranami, které by disponovaly většinovým počtem hlasů.

O tom, kdo bude sestavovat vládu, se definitivně rozhodne po druhém kole senátních voleb, které se uskuteční tento víkend. Václav Klaus však prohlásil, že se již rýsuje náznak řešení, ale je nutné, aby politické strany mírně ustoupily ze svých požadavků.

HANA ROJKOVÁ

Nová tvář v čele OSN

Praha (cof) – Po deseti letech opouští křeslo generálního tajemníka Kofi Annan z Ghany, kde jej k 1. 1. 2007 nahradí kolega Pan Kimun z Korejské republiky, který byl schválen hlasováním Valného shromáždění OSN 14. 10. 2006. „Budou především usilovat o budování spojovacích mostů, partnerství. Mým mottem je harmonie, nikoliv rozdělování. Budu tvrdě pracovat, aby se naše představa o mírovém řešení všech hrozeb mezinárodní bezpečnosti stala skutečností,“ představil svou vizi budoucí generální tajemník. Nicméně je zřejmé, že před ním stojí mnoho nedořešených problémů ještě z funkčního období Kofiho Annana – stále zvětšující se propast mezi bohatými a chudými, problematika šíření jaderných zbraní, permanentní existence strachu z terorismu a mimo jiné také hlasy stále volající po reformě celé organizace.

Zároveň se změnou na postu generálního tajemníka dochází k obměně poloviny nestálých členů Rady bezpečnosti. Ta je složena z pěti stálých členů (Čína, Francie, Rusko, Spojené státy, Velká Británie) a deseti zemí, které jsou voleny na dobu

dvou let. Ke Ghaně, Kataru, Kongu, Peru a Slovensku se od ledna přidají Belgie, Indonésie, Itálie a Tanzánie. Stále však nebylo rozhodnuto o posledním nestálém členu za Latinskou Ameriku na místo odcházející Argentiny. Na její pozici zůstali dva kandidáti, Guatemala a Venezuela, ale ani jednomu se nepodařilo získat dvě třetiny, tedy 120 hlasů potřebných ke zvolení.

Venezuela se ústy svého prezidenta Huga Cháveze profilovala jako země, která chce být hlasem „všech zemí Jihu“ a zastavit „imperialistickou hegemonii“ Spojených států amerických, což by mohlo značně zkomplikovat rozhodovací proces Rady bezpečnosti. Sám venezuelský prezident dodává: „Náš boj není s Guatemalou, ale se Spojenými státy.“ Je si však vědom, že ani v dalším kole hlasování by jeho země pravděpodobně nezískala potřebný počet hlasů, a tak se Chávez s guatemalským prezidentem Oscarem Bergerem dohodli na ukončení boje o křeslo v Radě bezpečnosti a na výběru jiného, zatím neznámého kandidáta.

KATEŘINA COUFALOVÁ

Budapešť: 50 let poté

Praha, Budapešť (new) – Maďarská metropole si tento a příští týden připomíná výročí protikomunistického povstání z roku 1956. Měl to být vzpomínkový akt, který by světu přiblížil ideály tehdejších reformistů. Právě výjimečnost okamžiku se stala v pondělí záminkou k dalším protestům stoupenců opoziční strany Fidesz proti premiérovi Ferenci Gyurcsánymu. Po půl století tak v ulicích Budapešti znovu tekla krev. Při střetech s policií utrpělo zranění téměř 200 lidí a škody na majetku dosáhly 1 milionu amerických dolarů.

Silná polarizace společnosti je zjevná od letošního 17. září. Vyprovokovalo ji odvolání Gyurcsánova projevu, v němž přiznal, že před dubnovými volbami lhal maďarské veřejnosti. Účastníci vzpoury jsou podle svých slov i nadále odhodláni plnit náměsti a případně i opakovat boje s policií. „Naším cílem je, aby se zpráva o tom, že nám vládnou lháři

a komunisté, dostala do celého světa,“ konstatuje Sebestyén Gorka. Je jedním z potomků uvězněných povstalců z šestapadesátého roku. Gorka a jeho kolegové mohou brzy počítat s nečekanou pomocí. Do hlavního města se totiž chystají venkovští zemědělci s tisíci traktorů.

Většina budapeštských obyvatel je však z mohutných demonstrací očividně unavena. Za zklidnění situace se přimlouvá i ředitel institutu Political Capital, politolog Krisztian Szabados. „Nemyslím, že premiér odstoupí, a nedomnívám se, že by jeho rezignace byla řešením současné krize. Opoziční síly chtějí jen odstranit vládu a touží po předčasných volbách,“ říká. Faktem zůstává, že se mezi radikálními demonstranty pohybují pravíkoví extrémisté, kteří se hlásí k odkazu fašistického Maďarska. Ti jednoznačně využívají všeobecného chaosu ku svému prospěchu.

JAN NOVOTNÝ

KLDR pohrozila Jižní Koreji válkou

Soul (toh) – Severní Korea začala vyhrožovat válečným konfliktem Jižní Koreji, jestliže se přidá k americkým sankcím vůči Pchjongjangu. „Účast Soulu na sankcích by byla považována za velmi vážnou provokaci, jež by vedla k „válečné krizi“ na Korejském poloostrově,“ prohlásil ve středu mluvčí severokorejské vlády Jun Tche-jong, jehož citovala oficiální zpravodajská agentura KCNA.

Pochybnosti o smyslu sankcí, tedy obchodní blokády KLDR a kontroly jejich plavidel, vyjádřil i ředitel Mezinárodní agentury pro atomo-

vou energii Muhammad Baradej. Podle něj sankce Severokoreje spíše zradikalizují a oddálí trvalé řešení jaderné krize. „Věřím tomu, že severokorejský problém je možné nadále vyřešit u jednacího stolu,“ prohlásil Baradej. Navíc Rada bezpečnosti OSN nechce stávající tresty zpřísnit. Čína původně s Ruskem podpořila potrestání Severní Koreji, které navrhly Spojené státy a Japonsko. Nyní však nechce, aby se sankce zpřísnily, v obavách, že způsobí v KLDR humanitární katastrofu a tamní režim zkolabuje.

TOMÁŠ HOLÝ

Bývalý šéf Enronu si odsedí 24 let

Houston (hrk) – Bývalý generální ředitel energetického koncernu Enron Jeffrey Skilling byl za účetní podvody a jiné finanční machinace odsouzen ke 24 letům vězení.

Skilling, kterého v květnu uznala porota po tříměsíčním rokování vinným, se toto pondělí dočkal konečného verdiktu. Během celého procesu trval bývalý šéf Enronu na své nevině a proti konečnému verdiktu se hodlá odvolat. Skillingův právník požádal o kauci, která by jeho svěřenci umožnila do rozhodnutí odvolacího soudu zůstat na svobodě.

Skilling je v kauze Enron třetím vysokým představitelem této fir-

my, kterého čeká pobyt za mřížemi. Zakladatel koncernu Kenneth Lay byl odsouzen v květnu letošního roku, zemřel však necelé dva měsíce poté. Soud nad ním posléze rozsudek zrušil. Svůj trest si již odpykává bývalý finanční ředitel firmy Andrew Fastow, který stráví ve vězení „pouze“ 6 let. V jeho případě vzal soud v úvahu, že se Fastow podílel na vyšetřování, a pomohl tak usvědčit Laye a Skillinga.

Krach Enronu na sklonku roku 2001 znamenal jeden z největších bankrotů v dějinách USA, který přišel americkou ekonomiku zhruba na 60 miliard dolarů. Na přelo-

mu století patřil tento koncern k sedmi největším firmám ve Státech, poté však přišel strmý pád. Společnost se ocitla v krizi počátkem roku 2001, kdy vyšlo najevo, že machinacemi v účetnictví vykazuje firma větší zisky, než ve skutečnosti má. Zde sehrál klíčovou roli Skilling, na jehož příkazy měl finanční ředitel Fastow zanášet do účetně nevykazovaných transakcí obrovské finanční ztráty společnosti. V prosinci se stala situace neudržitelnou a Enron vyhlásil bankrot. O práci přišlo na 4 tisíce lidí, kteří dodnes po špičkách firmy vyžadují odškodné.

JAN HORÁK